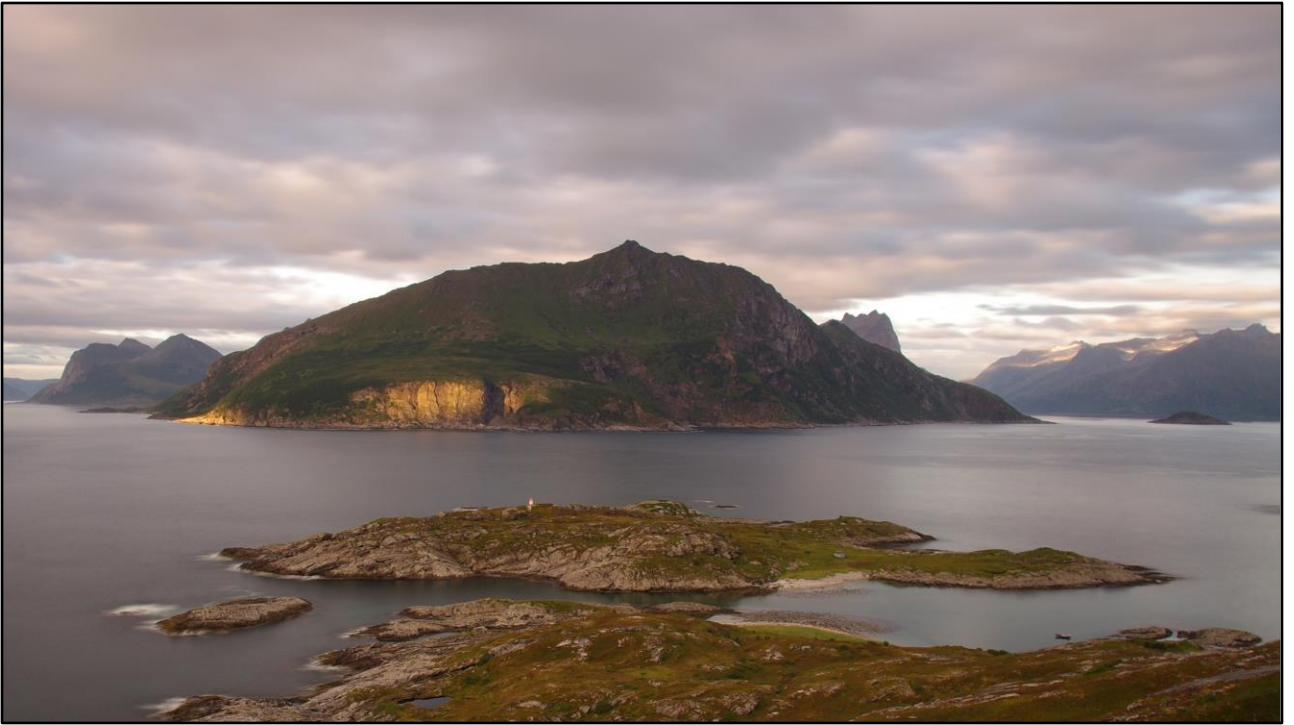

Hei, nå har dere fått det tunge faglige, oppdraget mitt er å fortelle litt om hva vi har gjort hos oss for å sette fokus på marin forsyling

Jeg bor i Tromsø

Jeg bor og jobber i Tromsø, en kommune som har 1000 kilometer kystlinje.

Jeg skal ikke bruke mye tid på å vise dere hvor fint det er der, det vet sikkert mange av dere allerede.

Vi har veldig mye fin natur,

Men dessverre er det slik hos oss også at når en ser nærmere etter, så ser det slik ut:

Og slik

Eller slik. I denne lille vika lå det om lag ett tonn med søppel.

Og slik

Og slik

Og slik

Og slik.

Etter et besøk akkurat her i 2010 tenkte jeg at det var mulig å gjøre noe mer organisert på ryddesiden, og vi har nå sakte men sikkert bygget opp vårt Ren Kyst prosjekt.

Vi traff ganske bra på timingen, for det har på samme tid vært en enorm bevissthetsøking og medieoppmerksomhet på akkurat dette.

Og Rekvik har vi siden ryddet to ganger i året ved hjelp av studenter og skoleklasser – den er nå en del av OSPAR nettverket av overvåkede strender i Europa – og Mdir finansierer ryddingen der.

Vi etablerte fort kontakt med SNO, som har oppdrag på kysten hos oss. De er hele to personer og en båt som skal dekke hele kysten i Troms Fylke

Vi fikk også kontakt med Kystvakten som har vist seg å ha en helt uunnværlig rolle hos oss. De får ting unna strender som vi ellers ikke hadde hatt sjans å rydde, og i mangel av en Skjærgårdstjeneste i nord så er de de beste vi har.

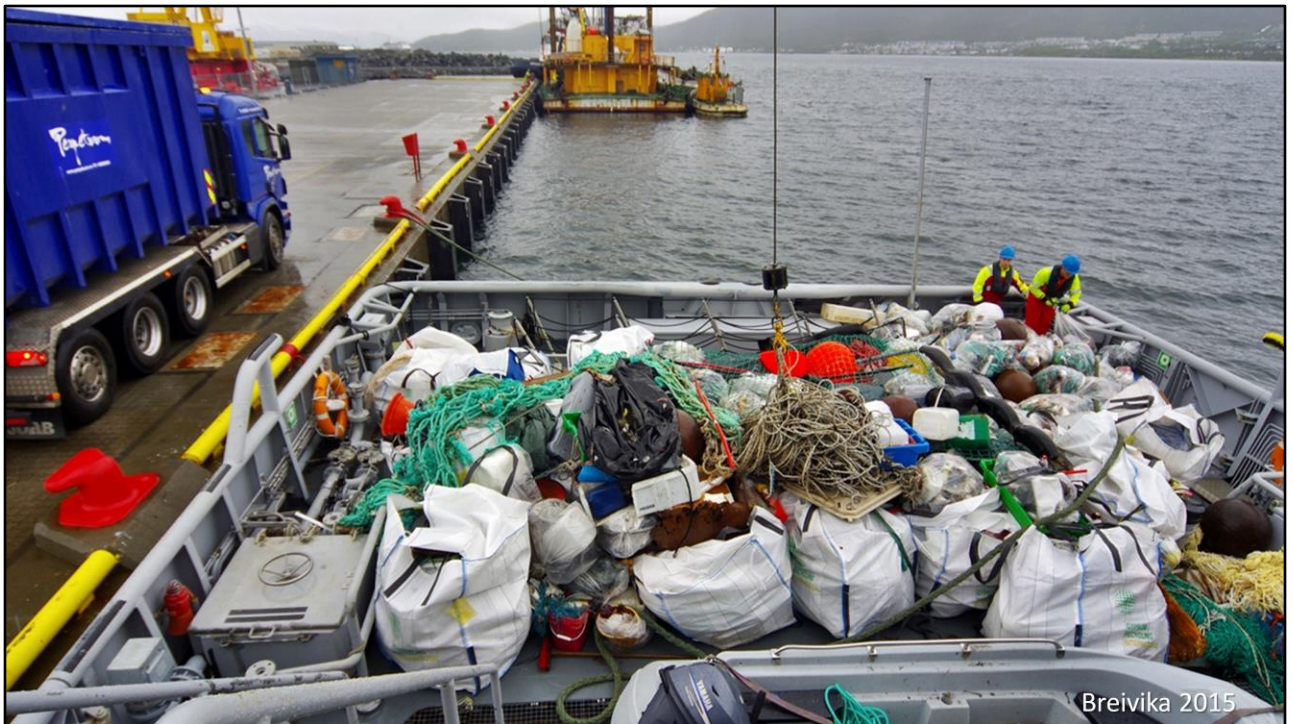
Etter et par år med litt sketchy finansiering kommunen fikk vi i 2012 midler fra Fylkesmannen, og ekspanderte prosjektet en smule. Det ble satt av kr 225.000 til arbeidet, og vi kartla ca 40 steder i Tromsø og Karlsøy som skulle ryddes.

Det ble laget en prosjektgruppe med involverte fra Fylkesmannen, Fylkeskommunen, fiskeridirektoratet, kjentmenn, Fiskarlag, kommune og avfallselskap, og så startete vi på ordentlig.

Og det skal sies, at Fylkesmannes miljøvernnavdelig her har vært med og vært interessert fra første stund –og det er nyttig. De har støttet og de ryddet.

Prosjektet løp offisielt i 2013 og '14, men har på forunderlig vis fortsatt – og i fjor fikk det midler fra Miljødirektoratet til å løpe ut 2016. Det er verd å nevne her at miljødirektoratet også i år kommer til å utlyse midler til tiltak mot marin forøpling, og at de har mere penger i år enn i fjor.

Vi har hele tiden hatt et tett samarbeid med Hold Norge Rent, og deres nasjonale strandryddedag, som nå er lagt til tidlig mai. Samtidig har vi knyttet gode kontakter til andre steder i landet med ryddeinitiativer, fra Oslofjorden til Lofoten, og vi har lært en god del om hva som skal til for å få til vellykkede lokale prosjekter.

Og i har kjørt inn ganske mange båtlass av denne størrelsen, pluss alt som er blitt levert ved vei.

Mange steder kan ryddes årlig, men vi merker nå at de store gjenstående oppgavene finnes lenger ut og vanskelig tilgjengelig.

Kystvakten har bistått oss i alle år, og det har vært helt sentralt.

SIDEN 2010

+ 60 ryddinger

1000+ involvert

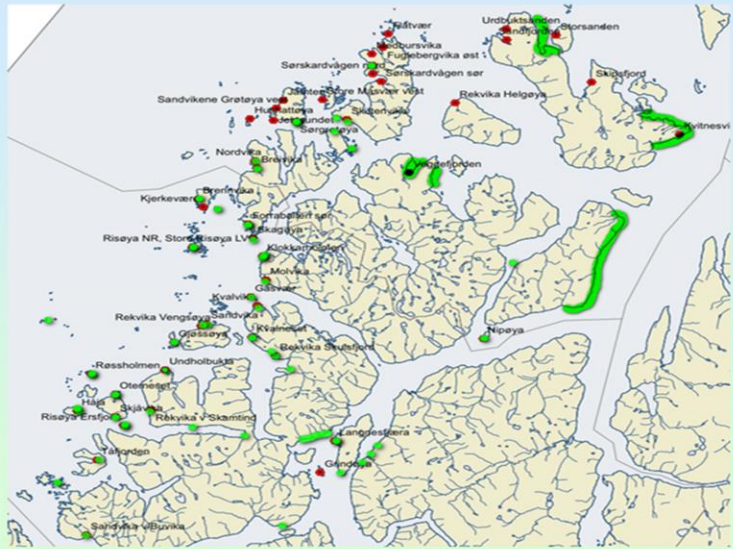
>500 m3 samlet

1 OSPAR strand

Film, foredrag

Involvert skoler, fri-
villige, Universitet,
forskere, grunneiere

Private firma , studenter, offentlig ansatte, og politikere

Litt oppsummert hva vi har gjort.
Pkt.,

Nevne samarbeid med alle miljøene.

Nevne film

Vi kommer til å fortsette for fullt i år, med finansiering fra Miljødirektoratet, og så får vi se hvor vi går neste år.

NOTA – prosjektet - Retur av brukt fiskeriredskap

Og litt om NOTA.

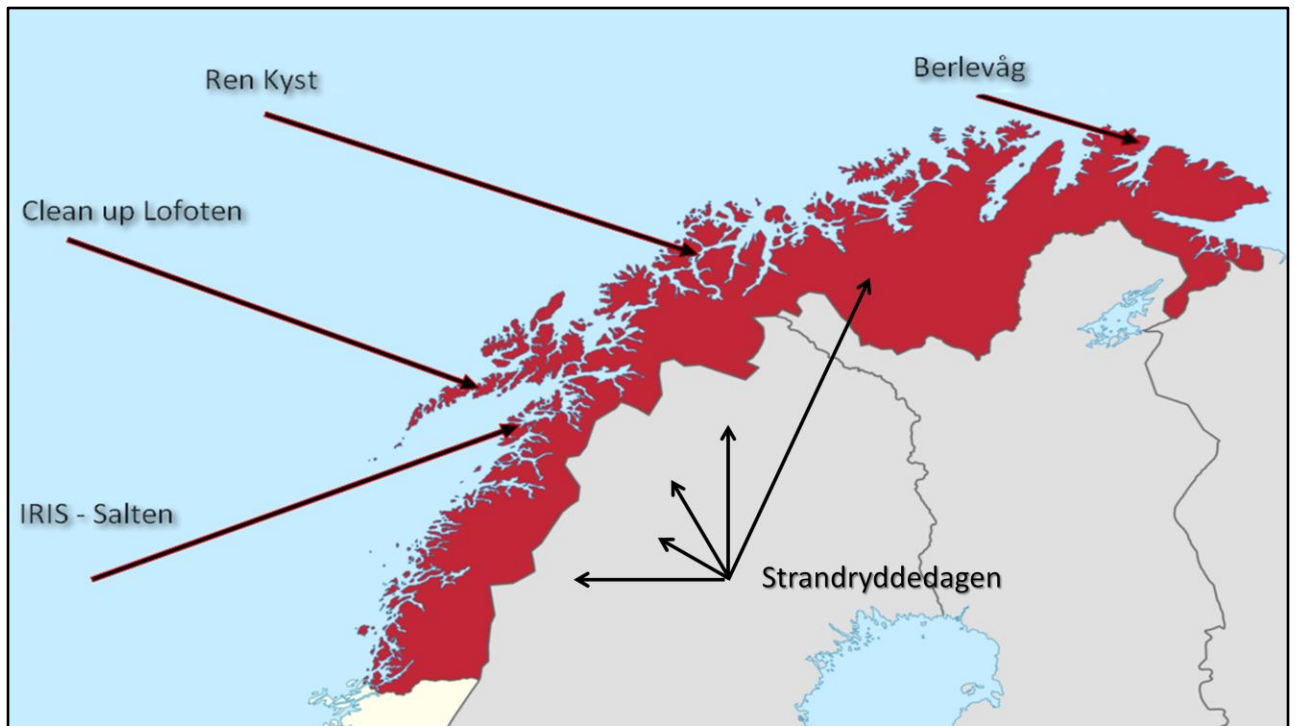
Vi fant ut i Ren Kyst gruppen at fiskerne helt åpenbart har et ekstra ansvar i våre områder, og fant ut at vi ville gjøre det lettere å levere inn brukt redskap, for å få det ut av sirkulasjon. Det var to hovedhinder for dette – det kostet penger og de måtte kjøre til byen for å lever.

Vi søkte om skjønnsmidler fra Fylkesmannen og fikk kr 250.000 til et prosjekt.

Vi kjøpte inn storsekkstativer og storsekker som ble plassert i 6 fiskerihavner i Tromsø og Karlsøy, og vi sørget for å markedsføre at sortert redskap kunne leveres inn gratis.

På to år ble det levert inn om lag 450 sekker med utstyr, hvorav mesteparten kunne gjenvinnes.

Prosjektet kunne nok vært fulgt opp nøyere, og blitt en større suksess, men det vist i alle fall at det var potensial for å engasjere fiskerne som yrkesgruppe.

Andre tiltak i nord – Norge. Det er ikke bare i Tromsø at vi rydder. Det har vært litt tregt i nord, men det begynner å hjelpe.

I Salten har avfallsselskapet i flere år initiert ryddinger, I Lofoten har LAS ved Monica Kleffegård stått for et kjempearbeid. De startet i det små, men har nå et millionprosjekt på gang kalt Clean – up Lofoten.

Hvordan sette i gang rydding?

- Organisator
- Kartlegging
- Ryddere
- Logistikk
- Penger
- Media

Hva har vi så lært om å rydde strender etter kommunalt initiativ. Felles for alle disse prosjektene så er det noen faktorer som har vist seg å være helt sentrale å få på plass:

For å trekke en ultrakjapp hovedkonklusjon, så er det bare to ting som trengs. En vilje til å starte et initiativ – og littegranne penger til å gjennomføre det.

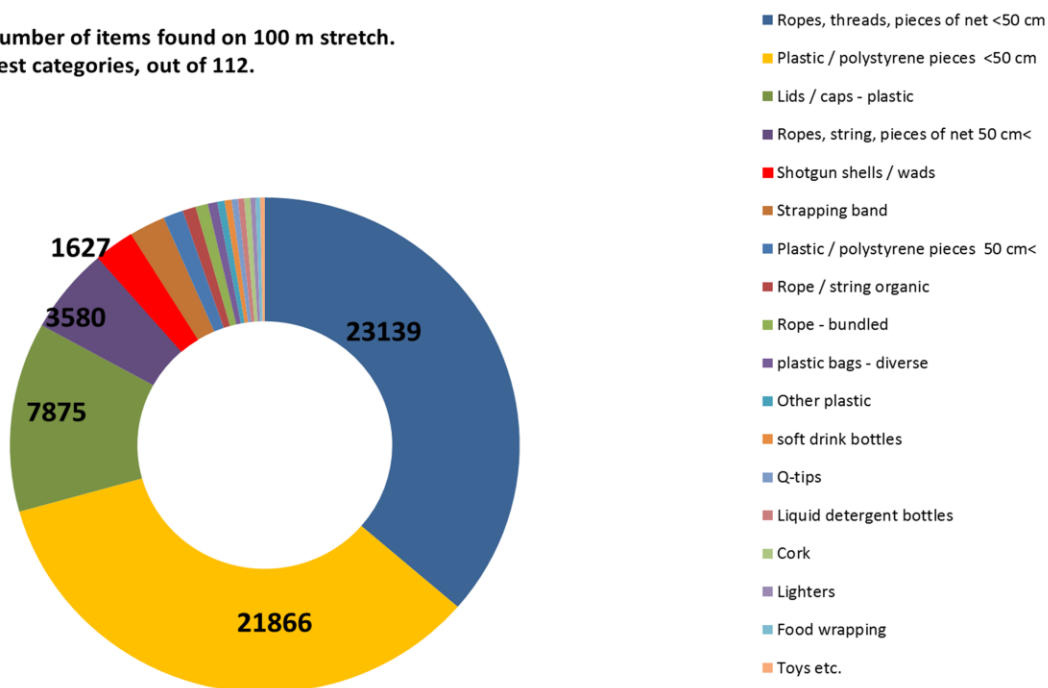
Strandrydding er ikke rakettforskning – det er godt gammeldags synlig hands-on miljøarbeid, og det er mange som er villige til å bidra bare en starter opp. En kan selvfølgelig stille seg spørsmålet om det er en oppgave for kommunen i det hele tatt – herreløst avfall er jo pr def grunneiers ansvar. Men jeg tenker at kommunen har et ansvar for å bedre miljøet for borgerne sine, og også et ansvar for å formidle kunnskap om miljø og utfordringer, og da er det å øke fokuset på kyst og marin forsypling en god inngang.

Om det hjelper i den store sammenhengen, det blir for voldsomt å tenke på.

Media og forskningsfolk – også internasjonalt. Der er det potensial på Svalbard. Film fra NORUT

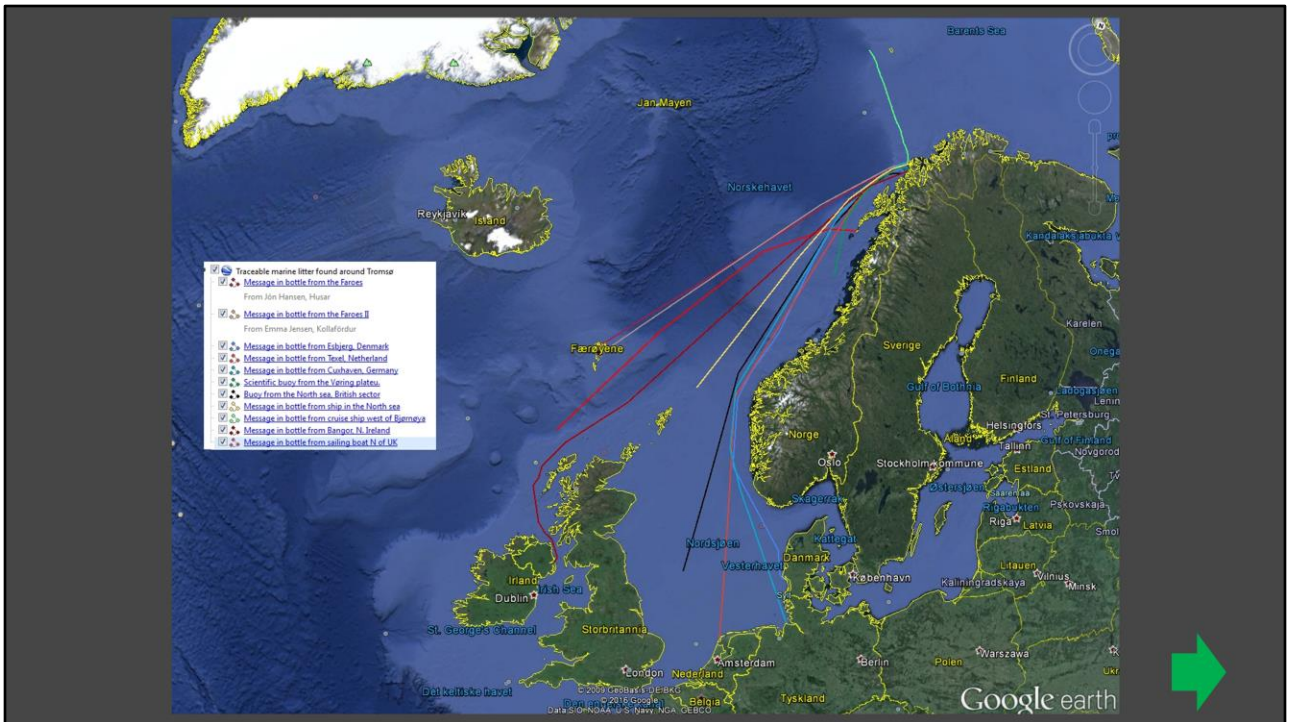
Skal man gjøre noe så er det momentene her som må på plass.

Rekvika - Number of items found on 100 m stretch.
The 18 largest categories, out of 112.

Noen få ord om hva vi har funnet. Dette er tall fra Rekvik, og de kan egentlig stå som tall for regionen. Det er klart at de store tingene gjør seg best på bilder – og store ting er viktige å rydde, for de blir til mange små. Men det er de små tingene som dominerer, og det er ting fra marine næringer som dominerer. Det er en næring her som har et ansvar, det er det bare å slå fast.

Jeg har ett bilde jeg vil vise, som sier dette ganske tydelig – fiskerinæringen bør være med i lokale ryddeinitiativer på en eller annen måte.

En bekreftelse på alt man har lært om havstrømmer og vind er jo å finne ting som er sporbare. Flaskeposter er bra slik, men vi ha også funnet bøyer og annet.

Det var det jeg hadde. Da kan vi jo snurre film.